

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ДУ «ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ»

**ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ Г. С. СКОВОРОДИ**

**Кафедра технологій дистанційного навчання та цифрової дидактики
в дошкільній освіті**

ЧЕРКАСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

**ПОЛТАВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ В.Г.КОРОЛЕНКА**

ЦИФРОВА ТРАНСФОРМАЦІЯ ОСВІТИ І НАУКИ

Матеріали I Всеукраїнської науково-практичної конференції

(2-3 березня 2023 року)

м.Харків

УДК 37.091.33:004

Головний редактор:

БОЙЧУК Юрій – доктор педагогічних наук, професор, член-кореспондент НАПН України, ректор ХНПУ імені Г. С. Сковороди.

Редакційна колегія:

ВОРОЖБИТ-ГОРБАТЮК В.В – доктор педагогічних наук, професор, старший науковий співробітник Науково-дослідного інституту вивчення проблем злочинності імені академіка В.В.Сташиса Національної Академії правових наук України.

ДОЦЕНКО С.О. – доктор педагогічних наук, професор, завідувачка кафедри технологій дистанційного навчання та цифрової дидактики в дошкільній освіті, Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди

ПОНОМАРЬОВА Н.О. – доктор педагогічних наук, професор, декан фізико-математичного факультету, Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди

ТАРАРАК Н.Г. – доктор педагогічних наук, професор, завідувачка кафедри теорії, технологій і методик дошкільної освіти, Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди

ТАНЬКО Т.П. – доктор педагогічних наук, професор, декан факультету дошкільної освіти, Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди

ЧАПЛИГІНА А.Б. – доктор біологічних наук, професор, професор, завідувачка кафедри зоології, Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди

ОЛЕФІРЕНКО Н.В. – доктор педагогічних наук, професор, завідувачка кафедри інформатики, Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди

ШАПОВАЛОВА Олена – начальник редакційно-видавничого відділу ХНПУ імені Г. С. Сковороди.

*Затверджено редакційно-видавничою радою
Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди
(протокол № 3 від 15 березня 2023 року)*

Цифрова трансформація освіти та науки : матеріали I Всеукраїнських науково-практичної конференції, 2-3 берез. 2023 р. / Харків. нац. пед. ун-т ім. Г. С. Сковороди ; [редкол.: Ю. Д. Бойчук (голов. ред.) та ін.]. – Харків, 2023. – 272 с.

У збірнику відображено тези I Всеукраїнської науково-практичної конференції, метою якої було об'єднання українських науковців для обговорення актуальних проблем цифровізації освіти і науки; обмін досвідом та науковими розробками, презентування своїх новаторських ідей, які можуть привернути увагу широкого кола фахівців і стати предметом дискусії.

Матеріали стануть у пригоді науковцям, учителям, докторантам, аспірантам, викладачам закладів вищої освіти, практичним працівникам у галузі освіти.

© Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди, 2023

Холтобіна О. СТВОРЕННЯ МУЛЬТИМЕДІЙНИХ ПРЕЗЕНТАЦІЙ ДЛЯ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	203
Чаплигіна А. ВИКОРИСТАННЯ ЦИФРОВИХ СЕРВІСІВ ПІД ЧАС ВИВЧЕННЯ ЗООЛОГІЇ ХРЕБЕТНИХ	206
Шишко І. ВИКОРИСТАННЯ ОНЛАЙН ДОШКИ CLEVER MATHS ЯК ЗАСІБ ВІЗУАЛІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНОГО МАТЕРІАЛУ В ОСВІТНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ.....	208
Zagura F. HARMONIZATION OF PROFESSIONAL DEVELOPMENT CONTENT OF PHYSICAL EDUCATION TEACHERS WITH THE NEEDS OF THEIR PROFESSIONAL ACTIVITY	213
 <i>Секція 4. Актуальні проблеми розвитку цифрових компетентностей і професійного розвитку сучасного педагога.</i>	
Візірякіна О. ТЕХНОЛОГІЇ, ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ КОМПЕТЕНЦІЙ ФАХІВЦІВ ГАЛУЗІ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я ДО МУЛЬТИМІЖДИСЦИПЛІНАРНОГО СПІВРОБІТНИЦТВА	217
Донік С. ВИХОВАННЯ ШКОЛЯРІВ В ЕПОХУ ЦИФРОВІЗАЦІЇ: ПРОБЛЕМИ І РІШЕННЯ	220
Лахно Є. ІМІДЖ ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЯК ФАКТОР ЙОГО КОНКУРЕНТНОЗДАТНОСТІ.....	224
Лебедева В. ЦИФРОВИЙ КАБІНЕТ ВИХОВАТЕЛЯ ЗАКЛАДУ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ	226
Пономарьова Н. ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ДО ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ: ЕТИЧНИЙ АСПЕКТ.....	231
Редзюк Н. ФОРМУВАННЯ ЦИФРОВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ ПРОФЕСІЙНОГО НАВЧАННЯ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ.....	233
.	
Руднік О. ПИТАННЯ ЦИФРОВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ПЕДАГОГА В ІНФОРМАЦІЙНО-ОСВІТНЬОМУ СЕРЕДОВИЩІ ЗАКЛАДІВ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ	236

ПИТАННЯ ЦИФРОВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ПЕДАГОГА В ІНФОРМАЦІЙНО-ОСВІТНЬОМУ СЕРЕДОВИЩІ ЗАКЛАДІВ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

Олена РУДНІК

здобувачка другого (магістерського) рівня вищої освіти,
факультет дошкільної освіти,
Харківський національний педагогічний університет імені Г.С.Сковороди,
м. Харків.

Професія вихователя сьогодні тісно пов'язана з розвитком інформаційно-комунікаційних технологій та їх впливом на освітні процеси та професійну діяльність. Формування цифрової компетентності педагога є частиною професійної педагогічної підготовки.

До структури основних професійних освітніх програм вищої освіти активно включаються спеціальні курси з інформаційної компетентності, цифрової грамотності та інше, що забезпечує успішність формування цифрової компетентності майбутніх спеціалістів.

У характеристиці професійного портрета сучасного педагога акцентується на його цифрової компетентності. При характеристиці цифрової компетентності акцентується увага на готовності та здібності впевнено, ефективно критично обирати та застосовувати інформаційно-комунікаційні технології у діяльності, облік мотиваційної та ціннісної сфер особистості.

Роль вихователя вбачається у партнерстві з дітьми, батьками іншими вихователями та інше. Цінується гнучкість та адаптивність, знання готовність використати інформаційно-комунікаційні технології у навчальному процесі та бути відкритим до інновацій.

Дошкільна освіта є важливим етапом для цілісного розвитку дитини. Нині її зміст органічно пов'язаний з ідеями Нової української школи: він забезпечує наступність між дошкільною та початковою освітою в умовах шкільної реформи.

В Україні дошкільна освіта є обов'язковою частиною у системі безперервного навчання. Відповідальність за навчання дитини у дитсадку

несуть її батьки або особи, які їх замінюють, та навчальні заклади, де діти перебувають [1].

Виходячи з рамки, цифрова компетентність – це впевнене, критичне й відповідальне використання та взаємодія з цифровими технологіями для навчання, професійної діяльності (роботи) та участі у житті суспільства. Основні когнітивні поняття цифрової компетентності у баченні європейських експертів, це запам'ятовування, розуміння, застосовування, оцінювання та створення.

Цифрова компетентність педагога передбачає, насамперед, оволодіння вміннями використовувати цифрові технології в освітньому процесі, які мають переваги перед сучасним навчанням:

- цифрові технології значно розширюють можливості пред'явлення навчальної інформації;
- застосування кольору, графіки звуку, всіх сучасних засобів відеотехніки відтворюють реальну обстановку дійсності;
- комп'ютер дозволяє суттєво підвищити мотивацію у дітей до навчальної діяльності;
- цифрові технології залучають дітей до процесу навчання та виховання, сприяють найширшому розкриттю їх творчих здібностей, активізації пізнавальної діяльності;
- дозволяють наочно уявити результат своїх дій.

Оскільки суттєвим показником професіоналізму сучасного педагога є його готовність до використання світових цифрових ресурсів для інформаційно-цифрового забезпечення процесу навчання та виховання, то одним із найважливіших цільових орієнтирів системи підготовки педагогічних кадрів має бути формування цифрової компетентності. Виходячи цього слід розвивати та формувати цифрову компетентність педагога пов'язано з психолого-педагогічною, дослідною та методичною діяльністю.

Аналіз та узагальнення результатів дозволяє зробити такі висновки:

- цифрова компетентність сучасного педагога – один із найважливіших показників його професіоналізму у вирішенні освітніх завдань, що постійно ускладнюються. Формування цифрової компетентності – соціальне замовлення системі професійної підготовки педагога;

- цифрова компетентність – особистісно-професійна якість, необхідна для успішної професійної діяльності сучасної людини;

- велике значення у формуванні цифрової компетентності майбутнього педагога має розробки освітніх програм, спецкурсів з інформаційної та цифрової грамоти, використання найкращих практик у сфері застосування інформаційно-комунікаційних технологій у навчальному процесі.

Відповідно до представленої моделі сформована цифрова компетентність дозволяє вихователю не лише використовувати засоби цифрових технологій для професійної взаємодії з колегами, дітьми, їхніми батьками, власного професійного розвитку, забезпечення стратегій навчання, орієнтованих на дітей, їх оцінювання, підвищення ефективності зворотного зв'язку у процесі навчання пізнавального нового світу, але й передбачає набуття ним умінь та досвіду формування інформаційно-цифрової компетентності у дітей дошкільного віку.

Таким чином, в умовах сучасних викликів та швидкого розвитку інформаційних технологій перед системою освіти постає важливе питання підготовки громадян до життя та діяльності в цифровому світі. Відтак актуальності набуває проблема формування цифрової компетентності сучасного вихователя, який повинен бути готовим до реалізації нових ідей, використання інформаційних технологій задля підвищення якості освітнього процесу в закладах дошкільної освіти.

Література:

1. Дошкільна освіта. Міністерство науки та освіти України
<https://mon.gov.ua/ua/tag/doshkilna-osvita>

2. Концепція Нової української школи [Електронний ресурс]. Режим доступу: https://www.kmu.gov.ua/storage/app/media/reforms/ukrainska-shkola_compressed.pdf
3. Овчарук О. В. Рамка цифрової компетентності для громадян : європейська стратегія визначення рівня компетентності в галузі цифрових технологій / О. В. Овчарук // *Вісник Національної академії педагогічних наук України*. 2018. № 1 (98). С. 31-38.
4. Тимченко О. В. Формування інформаційно-цифрової компетентності майбутніх фахівців освіти /О. В. Тимченко // *Народна освіта : електронне наукове фахове видання*. 2019. Вип. № 1 (37). [Електронний ресурс]. Режим доступу: https://www.narodnaosvita.kiev.ua/?page_id=5548
5. DigComp 2.0 : The Digital Competence Framework for Citizens. Update Phase 1: The Conceptual Reference Model / R. Vuorikari, Y. Punie, S. Carretero, L. Van den Brande. – Luxembourg : Publication Office of the European Union, 2016. doi:10.2791/11517
6. Redecker C. European Framework for the Digital Competence of Educators: DigCompEdu / C. Redecker. Luxembourg : Publications Office of the European Union, 2017. doi: 10.2760/15977

**МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ ЗАСТОСУВАННЯ QR-КОДІВ ПРИ
ВИКЛАДАННІ ДИСЦИПЛІН ЦИКЛУ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ
МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ ПРОФЕСІЙНОГО НАВЧАННЯ**

Дмитро СКАВРОНСЬКИЙ

здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності
015.39 Професійна освіта (Цифрові технології)

Ганна ШЛІХТА

кандидат педагогічних наук, доцент, професор кафедри інформаційно-
комунікаційних технологій та методики викладання інформатики, Рівненський
державний гуманітарний університет, м. Рівне

У сучасній професійно-технічній школі в Україні освітній процес здійснюється відповідно до вимог Закону України "Про професійно-технічну освіту" та Державного стандарту професійно-технічної освіти. Освітній процес